

Brugge(n)
Voor Jongeren

Signalenbundel
Bruggen voor Jongeren

Inhoud

1. Welke ervaringen heb je met de dienst EPSI van AZ Sint-Jan?.....2
2. Op welke praktijken stoot je die niet koosjer aanvoelen of zijn tijdens de zoektocht naar een woonst voor een jongere?.....4
3. Werk je met anderstalige jongeren in je organisatie?.....8
4. Steeds meer jongeren kennen op jongere leeftijd een volledige vroegtijdige schooluitval?
.....

1. Welke ervaringen heb je met die dienst EPSI (Eenheid voor Psychiatrische SpoedInterventie) van AZ Sint-Jan?

Uit alle antwoorden die ons bereikten kon onderstaande algemeen gesteld worden.

Uit de vele reacties blijkt dat de dienst EPSI als belangrijke partner gezien wordt wanneer er vraag is om jongeren die in 'psychische nood' verkeren te ondersteunen. Door de hulpverleners, uit alle sectoren, wordt er regelmatig beroep gedaan op de dienst EPSI. De vraag naar een tijdelijke opvang wetende dat de juiste expertise aanwezig is, om de ergste crisis te bezweren, staat voorop.

Heel wat factoren spelen echter een rol in de beslissing van EPSI om al dan niet over te gaan tot een opname. Dit is een complex samenspel van feiten, inschatting en de unieke situatie (psychisch welbevinden) van elke aangemelde jongere. De ingewikkelde realiteit is niet in wiskundige draaiboeken te vatten.

Gezien de steeds aanwezige complexiteit in de situaties is het meer dan ooit aangewezen om elkaar goed te kennen zodat de wederzijdse verwachtingen beter gekend zijn. Uit de vele reacties via de werkwijze signaalambassadeurs en door in gesprek te gaan met de dienst EPSI blijkt net daar het schoentje te wringen.

Ieder vertrekt nog te vaak vanuit het eigen aanbod en werking en hoopt dat de tegenpartij hierop een aanvulling kan geven. Kortweg, om duidelijk te stellen, maar ondertussen de waarheid geweld aandoen wil de hulpverlener dat de jongere even opgenomen kan worden en wil de dienst EPSI dat je als hulpverlener in beeld blijft en na de opvangperiode de jongere terug overneemt. Iets wat van beide kanten niet altijd mogelijk is. Laat dan op dat moment ook nog eens de crisis zijn werk doen en er ontstaat al gauw een gevoel van misbegrepen te worden. Ook letterlijk misbegrepen te worden want uit de info blijkt dat de termen 'acut', 'crisis' en 'gevaar' vaak anders geïnterpreteerd worden.

Zoals gezegd, na de ontvangen reacties en het gesprek met de dienst EPSI, lijkt het aangewezen om in eerste instantie in te zetten op het elkaar leren kennen. EPSI het werkveld en het werkveld de dienst EPSI. Om hieraan tegemoet te komen is er op 2/12/22 een netwerkmoment georganiseerd met als titel 'psychische crisissituaties' (meer hierover vind je terug op de website van Bruggen voor Jongeren onder de knop 'over ons/netwerkmomenten'). De plaats die de dienst EPSI inneemt dient ook in het ruimer aanbod van organisaties bekeken te worden die iets kunnen aanbieden in tijden van psychische crisissen bij jongeren. Daarom werden er ook andere partners uitgenodigd om hun aanbod toe te lichten tijdens het netwerkmoment.

Een belangrijke conclusie dat hier mag gemaakt worden, is om in contact te treden met elkaar en dit ook te blijven doen. Spreek elkaar aan en overleg. Maak duidelijk wat je kan waarmaken en wat niet. Allen hebben een verantwoordelijkheid om de jongere zo goed

mogelijk te helpen en sta open voor suggesties en zoek de beste match en dat is niet altijd de organisatie waar je het eerst aan denkt. Soms zeker wel maar als de match niet lukt, voor welke reden dan ook, blijf samen zoeken naar oplossingen hoe moeilijk dat soms is.

Acties

- In juni 2022 vond er een overleg plaats met de dienst EPSI om onze bevindingen aan te kaarten en na te gaan hoe we elkaar beter kunnen vinden en begrijpen.
In het kort kan je stellen dat hetgeen vermoed werd ook is bevestigd. We kennen elkaar niet of minstens onvoldoende.
- Om tegemoet te komen aan de basis van vastgesteld probleem zal het netwerkmoment van Bruggen voor Jongeren op 2 december '22 volledig in het teken staan van 'acute psychische interventie'. De dienst EPSI heeft hierin zijn rol te spelen maar is niet de enige partner waar beroep op gedaan kan worden.

Status

- Afgerond maar structureel overleg tussen Bruggen voor Jongeren en de dienst EPSI blijft lopen.

2. Op welke praktijken stoot je die niet koosjer aanvoelen of zijn tijdens de zoektocht naar een woonst met een jongere?

Beeldvorming feedback signalen woonmarkt

- Onderstaande feiten worden veelvuldig aangegeven tenzij expliciet anders vermeld.

Woonkwaliteit

- Financieel haalbare woningen voldoen vaak niet aan woonkwaliteit + telkens enorm veel kandidaten wegens lage huurprijs.
- Panden aan te hoge huurprijs volgens geboden kwaliteit.

Redenen om uit de boot te vallen/geen kans te krijgen op de huurmarkt

- Geen loonbrief kunnen voorleggen
- Enkel (papieren) huurwaarborg via ocmw kunnen aanreiken (via privé huurmarkt)
- Jonge leeftijd + versterkt indien geen arbeidscontract kan voorgelegd worden
- Migratie-achtergrond: wordt bevestigd door ECCAR onderzoek (er wordt gediscrimineerd)
- Ambtshalve geschrapt en geen referentie-adres
- Inkomensbron: vooral leefloon, werkloosheidsuitkering
- 1/3 regeling dat (strikt) gehanteerd wordt
- Aanwezigheid van een beperking of uit opname psychiatrie komen (stigma psy)

Bijkomende redenen om uit de boot te vallen

- Telkens veel kandidaten waardoor er erg selectief gekozen wordt: niet alleenstaand, geen kinderen, geen huisdieren, ...
- Wanneer vluchtelingen erkend (verblijfsvergunning) worden komen ze onder druk te staan om een woning te vinden waardoor ze noodgedwongen niet lokaal kunnen blijven en dus nergens rechten opbouwen (noodzakelijk voor sociale huisvesting).

Praktijken vanuit de privéhuurmarkt

- Ouders/contextfiguren gevraagd om mee te tekenen en dus "garant" te staan voor huur.
- Voor een vlaams klinkende naam is het pand nog vaak te huur terwijl op hetzelfde moment de boodschap wordt gegeven dat het pand reeds verhuurd is als iemand met een niet-vlaams klinkende naam interesse heeft (Bart zal vlugger een afspraak krijgen dan Mohammed). Dit wordt bevestigd door het ECCAR onderzoek.
- Pand is verhuurd maar blijkt nog weken online te huur te staan.
- Sommige panden worden met zeer weinig foto's online gezet. Bij bezoek wordt het duidelijk dat de woonkwaliteit te wensen overlaat.
- Bijkomende kosten voor bijvoorbeeld plaatsbeschrijving.
Opzoekwerk leert me dat de kosten gedeeld dienen te worden door huurder en verhuurder.

- Online vragenlijst moeten invullen. Laat voorselectie toe.
- Om als volle kandidaat huurder aanzien te worden reeds maand huur betalen (2x aangegeven).
- Geen of zeer beperkte communicatie/antwoord na kenbaar maken interesse te hebben of bij effectieve kandidaatstelling.

Uitzonderingen/wanneer lukt het wel

- Geluk hebben op een 'sociaal voelende' huurder te stoten
- Inzet Huizen van Vrede
- Stevige contextfiguur van jongere die betrokken is. Kan aan de andere kant ook averechts werken want er moet wel iets mis zijn als de jongere ondersteuning nodig heeft. Beide richtingen dus.
- In een aantal situaties wordt er aangegeven dat er zeer correcte benaderingen zijn geweest. In alle voorbeelden gaat het over jongeren die effectief de mogelijkheid gekregen hebben om te huren.

Sociale verhuurkantoren

- Aanmeldingsprocedure neemt tijd in beslag + verzamelen van heel wat administratie.
- Moeilijk om woonnood te kunnen bewijzen.
- In geval van co-ouderschap kunnen kinderen bij de ene ouder niet overnachten daar hij/zij geen recht heeft op een woning met meerdere kamers als je zozegd alleenstaand bent.
- Regionale binding (een periode onafgebroken in de regio wonen) wordt steeds belangrijker, dwz dat jongeren die tijdelijk elders onderdak vonden, uit detentie komen, uit opname komen,... nauwelijks nog kans zullen maken.

Andere

- Gedoogbeleid om domicilie-adres op kot te zetten als student wordt strenger. Een studie met onvoldoende uren wordt steeds minder gedoogd.
- Tijdelijke huisvesting is in Brugge niet mogelijk wegens niet conform de huurwetgeving. Lege panden blijven dus leeg staan.
- FB-oplichters die geld vragen in ruil om voorrang te krijgen bij huisbezoeken

Algemeen gesteld

- Duidelijke selectie (discriminatie) op basis van burgerlijke stand, leeftijd, inkomensbron en al dan niet migratie-achtergrond.
- Geen of zeer beperkt communicatie van immokantoren bij het tonen van interesse in een pand.
- Bijna onmogelijk om een woning te huren op privé huurmarkt met leefloon.

- Organisaties die beperkt in contact komen met de woonproblematiek geven aan vooral op volgende te stoten:
  - Jongeren met migratie-achtergrond krijgen zeer moeilijk een kans.
  - In vraag stellen van de inkomensbron
- Zeer moeilijk opvang te vinden voor gezinnen die uit huis gezet zijn geweest.
  - In coronatijden veel minder het geval
  - Rechtenbundel is helpend en ondersteunend
- Indien het lukt om alleen te gaan wonen is er weinig mogelijkheid om ondersteuning (vooral rond administratie) te installeren.

Wonen vanuit hulpverlening

- Wegens lange wachtlijsten TCK/CBAW zijn jongeren soms gedwongen om in onveilige woonomstandigheden te blijven wonen (afwezigheid opvoedingsfiguren, ifg, ...)

'Iedereen heeft het recht een menswaardig leven te leiden. Dit recht omvat het recht op een behoorlijke huisvesting' staat sinds 1993 in artikel 23 van de Belgische Grondwet te lezen. Ook de Vlaamse Wooncode gaat uit van dit woonrecht: 'Iedereen heeft recht op menswaardig wonen,' staat er.

Maar laat het duidelijk zijn dat de praktijk er voor meerdere groepen in onze samenleving er helemaal anders uitziet. Het gaat niet goed met het recht dat iedereen recht heeft op een behoorlijke huisvesting. Veel jongeren vallen uit de boot wegens allerlei redenen die hierboven werden opgesomd. Extra pijnlijk aan dit verhaal is dat een heel aantal rechten pas aangesproken kunnen worden indien de persoon over een verblijfsadres beschikt. Het moet niet gezegd dat wonen een effect heeft op alle levensdomeinen.

Daarbovenop komt het gegeven dat 'wonen' een zeer complexe materie is.

- Je hebt verschillende overheden die bevoegd zijn voor de materie of een stuk er van.
- Je hebt het kluwen van immokantoren, particuliere verhuurders en een versnipperd veld van sociale verhuurkantoren (al wordt er gewerkt aan dit laatste).
- Er is schaarste op de huurmarkt.
- Creatief wonen en alternatief wonen wordt wettelijk vaak niet ondersteund.
- Verschillende inkomensbronnen veranderen mee naargelang 'gezinssamenstelling' (ook als je geen partnerrelatie hebt met de samenwonende(n)).
- Huurprijzen buiten proportie.
- ....

Je merkt het: er moet op vele nagels tegelijk geslagen worden waarbij je als middenveld vooral veel niet in eigen handen hebt. Het is blijvend proberen om kiezelstenen in een rivier te verleggen. Het

oppervlaktewater zal niet anders stromen (dan moet iedereen mee) maar op de bodem misschien ooit wel.

Onze acties mag je dan ook in dit licht interpreteren.

Acties

- De verzamelde feedback werd mee opgenomen in het document 'De 7 zonden van het woonbeleid' dat op 26 april 2022 gepresenteerd werd in De Republiek in aanwezigheid van lokale politici.
- Met een heel aantal partners uit het sociale werkveld wensen we de 'Woonraad Brugge' nieuw leven in te blazen en er een actief overlegorgaan van te maken.
- Feedback over dit thema wordt steeds meegenomen naar relevante fora.
- Op 15 juni 2022 heeft er een webinar met de huurdersbond plaatsgevonden waar verder werd ingegaan op de feedback en tevens afgetoetst aan de wetgeving.
- Het gedwongen huwelijk van de sociale verhuurmaatschappijen wordt op de voet gevolgd en dan in het bijzonder hun nieuw toewijsbeleid. Hier proberen we vooral invloed te hebben op het doelgroepenplan dat lokaal bepaald wordt en in de praktijk zal uitmaken welke groepen er al dan niet uitgesloten zullen worden.

Status

Dit thema is een continu proces.

Vragen uitgestuurd mei 2022 (in behandeling)

3. Werk je met anderstalige jongeren in je organisatie?

4. Steeds meer jongeren kennen op jongere leeftijd een volledige vroegtijdige schooluitval?